

Af: Mogens Folkmann Andersen, presse- og kommunikationsmedarbejder i DSAM - mfa@dsam.dk

Practicus

HVERDAGENS ILDSJÆLE

Bidrag til det faglige fællesskab: erfaringer fra en praktiserende læge

DSAM har brug for, at aktive medlemmer gør en indsats for det faglige fællesskab. Practicus har talt med Tove Kristjansen, som bidrager til fagets fælles stemme gennem sit arbejde i forskellige udvalg.

Ingen samlede opgørelser viser, hvor meget lægefagligt arbejde landets praktiserende læger udfører ved siden af deres arbejde i praksis. Men i den seneste FYAM-undersøgelse fra 2023 angiver 14 pct. af de adspurgte, at de er aktive i lægefaglige/fagpolitiske instanser ved siden af deres faste arbejde. Det kan være alt fra kvalitetsarbejde til at sidde i arbejdsgrupper, hjælpe med høringer eller andet for DSAM.

En af DSAM's meget aktive medlemmer er Tove Kristjansen, som er læge i Odense. Hun har tidligere været praksisejer i en 5-mands kompagniskabsklinik i Odense i 25 år. For få år siden solgte hun sin andel for at gå ned i tid og få mulighed for at bidrage til faget på andre måder end "kun" ved at drive klinik.

"Jeg har altid ønsket at være mere end bare medlem af det faglige selskab og deltage aktivt for at præge retningen for arbejdet. I efteråret 2019 blev jeg valgt ind i DSAM i Region Syddanmark, hvor jeg nu er arbejdende suppleant," forklarer Tove.

Synspunkter fra almen praksis

Det lokale faglige arbejde gik i stå under coronapandemien, men det er nu oppe i fuld fart igen, og Tove har også hjulpet med en lang række andre opgaver for DSAM.

"Efterhånden som aktiviteterne blev genoptaget, deltog jeg i en arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen vedrørende farmakologisk behandling af angst. Det førte til, at jeg medvirkede i en artikel i månedsbladet "Rationel Farmakoterapi" og deltog som paneldeltager ved IRF's stormøde i juni 2023," uddyber hun.

Det er dog ikke det eneste, som Tove har deltaget i. Almen praksis er efterspurgt i en lang række sammenhænge, f.eks. vejledninger og høringer, hvor det er vigtigt at inddrage synspunkter fra almen praksis på et givent emne. Og her har Tove også bidraget.

Høringer og samarbejdsgrupper

Nogle kender måske høringer fra eget lokalområde, hvor kommunen sender et nyt forslag til lokalplan eller skolebudget i høring. På samme måde kan offentlige institutioner som f.eks. styrelser og ministerier sende forslag i høring, inden de skal vedtages endeligt politisk. Det er en måde for beslutningstagerne at inddrage dem, der ved noget om et emne eller bliver særligt berørt af det.

Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM) bliver ofte bedt om at give sin mening til kende i forskellige fora, hvor det kan være relevant. Det kan være ved høringer eller ved udpegninger,

"Jeg har altid ønsket at være mere end bare medlem af det faglige selskab og deltage aktivt for at præge retningen for arbejdet."

hvor en DSAM-repræsentant deltager i f.eks. en arbejdsgruppe under et ministerium eller en styrelse.

"Jeg har deltaget i mange forskellige arbejdsgrupper, herunder udarbejdelsen af tværfaglige vejledninger om behandling af personer med spiseforstyrrelser, behandling af epilepsi og forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg. Jeg har også været med til at opdatere nefrologernes vejledning til behandling af kronisk nyresygdom og deltager aktuelt i grupper om farmakologisk behandling af smerter og en national klinisk anbefaling til behandling af ADHD," lyder det fra Tove.

Hun har en klar holdning til, hvorfor det er vigtigt, at hun og andre praktiserende læger bruger tid på det:

"Det er vigtigt at få almen praksis' perspektiv på diverse papirer, der berører vores arbejde i almen praksis. Speciallæger og andre faggrupper kan nogle gange have fejlagtige idéer om, hvad der med rimelighed kan lade sig gøre i praksis. Derudover er det vigtigt at undgå for mange "bør behandle"-anbefalinger, som ikke altid passer til patienter med komplekse multisygdomme. Tiden kan være bedre anvendt på at se og høre den enkelte patient end at redegøre for, hvorfor diverse vejledninger ikke er fulgt i den givne situation," forklarer hun.

En anden opgave i DSAM-regi er arbejdet i arbejdsgrupperne, som måske snarere burde hedde samarbejdsgrupper ifølge Tove. Her udpeger DSAM almenmedicinere til at deltage i udarbejdelsen af diverse vejledninger og indgå i tværsektorielt samarbejde. Det kan f.eks. være vejledninger om medicinsk behandling eller forebyggelse af selvmord. Det er vigtigt at deltage for at sikre, at vores perspektiv er repræsenteret, vurderer Tove.

Tidsforbrug varierer

Det er klart, at det tager tid at hjælpe med det faglige arbejde ved siden af arbejdet i klinikken, men som deltidspensionist er der mere tid til at gøre en forskel, og der er stor forskel på, hvor lang tid man bruger på de forskellige opgaver.

"For dem, der arbejder på fuld tid i praksis, kan det være svært at deltage i mange opgaver sideløbende. Men man kan starte med at deltage i en enkelt arbejdsgruppe og gøre det færdigt, inden man siger ja til en ny gruppe. Typisk indebærer det 4-6 møder, som er fordelt over ca. et år, hvor nogle af dem kan være online-møder, og der vil være noget forberedelse, men det er begrænset," uddyber hun.

Hvad driver lysten?

Det er forskelligt, hvad der motiverer folk til forskellige arbejdsopgaver. For Tove er det en blanding af opdragelse, lysten til at gøre en forskel og det faglige fællesskab med andre læger.

"Arbejdet i DSAM's regi er meget berigende og giver mulighed for at påvirke retningen for almen praksis. Det er ikke kun spændende, men er også med til at give et større perspektiv på faget. Jeg er vokset op med frivilligt arbejde som barn. Min far var aktiv i forskellige sammenhænge, så for mig var det et naturlig skridt selv at engagere mig. I skoletiden sad jeg blandt andet i elevråd og underviste børn i gymnastik. Siden har jeg været i samarbejdsudvalg og skolebestyrelsen. Og som pensionist er der nu tid til at gøre yderligere," forklarer hun.

Fra Toves side lyder der derfor en opfordring til, at man byder sig til, hvis man har tid og lyst til det. Det er en indsats, som er yderst værdsat og vigtig.

"Jeg opfordrer mine kolleger til at komme til årsmødet og tale med andre om den faglige udvikling i DSAM-regi. Hvis du vil være en del af det centrale arbejde, så henvend dig til bestyrelsen – for ingen kan se på dig, at du ønsker at deltage. Det er en måde at bidrage til, at vores fag udvikler sig på en måde, der giver mening i den praktiske dagligdag", lyder det fra Tove.

Kompensation for aktivitet

DSAM giver refusion for tabt arbejdsfortjeneste og dækker transportudgifter i forbindelse med arbejdet i arbejdsgrupperne.

Læs mere om dette på dsam.dk under Om DSAM > Møder og rejser for DSAM.//

Hvor har DSAM været aktiv i de seneste år?

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
HØRINGER							
Antal registreret	134	114	87	99	65	84	33
Antal besvaret	57	64	55	39	29	32	14
UDPEGNINGER							
Antal henvendelser	97	86	77	69	101	104	40

*) Tallene for 2024 er opgjort pr. 21. maj 2024.